

Objaśnienie symboli w tabeli:

Picie zakażonej wody i spożywanie zakażonej żywności.

Ukłucia komarów.

Bezpośredni kontakt lub ukąszenie przez chore zwierzę.

Kontakt z zakażoną ziemią.

Bezpośredni kontakt z osobą zakażoną.

Bezpośredni kontakt z osobą zakażoną, w tym drogą kropelkową.

Kontakt z zakażoną krwią, wydaliniami i wydzielinami osób chorych, zakażonymi igłami do iniekcji i innym zakażonym sprzętem medycznym, kontakty seksualne z osobami zarażonymi.

Ukłucie przez kleszcza.

Objaśnienie skrótów w tabeli:

i.m. - iniekcja domięśniowa

s.c. - iniekcja podskórna

p.o. - szczepionka doustna

Wymienione w tabeli szczepienia są szczepieniami zalecanymi dla osób dorosłych. Wyjątek stanowią: szczepienie przeciw żółtej febrze, obowiązkowe w niektórych regionach świata oraz szczepienie przeciw chorobie meningokokowej (obowiązkowe w Arabii Saudyjskiej).

Aktualne informacje oraz porady dla podróżujących można znaleźć w poradnikach medycyny podróży, w Wojewódzkich i Powiatowych Stacjach Sanitarno-Epidemiologicznych oraz na następujących stronach internetowych:

www.who.int/ith

www.cdc.gov/travel

www.travel-vaccines.com

*Material opracowany na podstawie: International travel and health, 2009, WHO (<http://www.who.int/ith>) oraz CDC Health Information for International Travel, 2010 (<http://wwwn.cdc.gov/travel>) przez dr Agnieszkę Wrocławską (Uniwersyteckie Centrum Medycyny Morskiej i Tropikalnej w Gdyni).

Szczepienia ochronne dla podróżujących*

Główne drogi zakażenia	Choroby	Obszary wysokiego ryzyka	Schemat szczepienia przed wyjazdem
	tężec	Zasięg ogólnoświatowy	1 dawka przypominająca i.m. co 10 lat.
	błonica	Zasięg ogólnoświatowy	
	poliomyelitis (choroba Heinego-Medina)	Część krajów Afryki oraz Azji	1 dawka przypominająca i.m. przed wyjazdem
	wirusowe zapalenie wątroby typu A	Zasięg ogólnoświatowy, szczególnie w krajach rozwijających się, o niskim poziomie higieny	2 dawki i.m.: 0/6-12 mies. pierwsza dawka przynajmniej 2-4 tygodnie przed wyjazdem
	dur brzuszny	Zasięg ogólnoświatowy, szczególnie w rejonach o niskim poziomie higieny w Południowej Azji, Afryce oraz pozostałych krajach rozwijających się	1 dawka i.m. przynajmniej 1 tydzień przed wyjazdem
	zakażenia meningokokowe A+C	Afryka Środkowa: pas krajów poniżej Sahary - od Senegalu do Etiopii. W Arabii Saudyjskiej obowiązują szczepienia dla pielgrzymów do Mekki (również meningokoki Y i W-135)	1 dawka i.m. przynajmniej 2 tygodnie przed wyjazdem
	cholera	Kraje rozwijające się w Afryce, Południowej i Południowo-Wschodniej Azji, Ameryce Środkowej i Południowej	2 dawki p.o.: 0/7 dni (szczepionka inaktywowana) przynajmniej 1 tydzień przed wyjazdem
	wirusowe zapalenie wątroby typu B	Zasięg ogólnoświatowy, z wyjątkiem krajów rozwiniętych, o niskim ryzyku w Ameryce Północnej, Zachodniej i Północnej Europie, Australii i Nowej Zelandii	3 dawki i.m.: 0/1/6 mies. przynajmniej 2 dawki podane 2 tyg. przed wyjazdem
	wścieklizna (profilaktyka przedekspozycyjna)	Zasięg ogólnoświatowy, szczególnie w krajach rozwijających się Afryki, Azji oraz Ameryki Środkowej i Południowej	3 dawki i.m.: 0/7/28 (21) dni przynajmniej 3 tygodnie przed wyjazdem
	żółta febra	Subsaharyjskie kraje Afryki, tropikalne obszary Środkowej i Południowej Ameryki	1 dawka s.c. przynajmniej 10 dni przed wyjazdem
	kleszczowe zapalenie mózgu	Kraje klimatu umiarkowanego w Europie i Azji (do wysokości 1400 m)	3 dawki i.m.: 0/1-3 mies./5-12 mies. przynajmniej 3 tygodnie przed wyjazdem